

Novigradski rod Gvardiola u matičnim knjigama (17. – 19. st.)

Zdenko Dundović

Teološko-katehetski odjel Sveučilišta u Zadru
Ul. dr. Franje Tuđmana 24i
HR – 23 000 Zadar
zdundovic@unizd.hr

Izvorni znanstveni rad
Primljeno: 12. 12. 2022.
Prihvaćeno: 9. 3. 2023.
929.52Gvardiol(093)
929.532(497.581.Novigrad)“16/18“
DOI: 10.58565/vda.4.1.7

Sažetak

U radu se na temelju dostupnih matičnih knjiga Župe Novigrad kod Zadra za razdoblje od 17. do 19. stoljeća razmatraju začetci roda novigradskih Gvardiola. Analizom matičnih knjiga neosporno se utvrdilo da je rodonačelnik obitelji Gvardiol u Novigradu Marko Valdeoro (Guardioli) iz Venecije, koji je tu najizglednije prispio u drugoj polovini 17. stoljeća. Usto, tijekom istraživanja prionulo se ekstrahiranju svih dostupnih upisa o pripadnicima obitelji Gvardiol u razdoblju od 17. do 19. stoljeća, što može poslužiti daljnjemu proučavanju obiteljskoga rodoslovlja. Istraženi podatci u matičnim knjigama Župe Novigrad o pripadnicima obitelji Gvardiol stavljeni su u povijesni kontekst Novigrada na temelju proučene znanstvene literature te otkrivaju neke pojedinosti o obiteljskome statusu i vezama unutar novigradskoga kaštela.

Gljučne riječi: Marko Valdeoro, Gvardiol, rodoslovlje, Novigrad, rani novi vijek.

Uvod

Neposredan povod istraživanju roda Gvardiola u Novigradu kod Zadra bila je rasprava o značenju prezimena hrvatskoga nogometnog reprezentativca Joška Gvardiola tijekom njegove sjajne igre za hrvatsku reprezentaciju na svjetskome nogometnom prvenstvu u Kataru 2022. godine. Naš jezikoslovac Domagoj Vidović, onomastičar iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, izjavio je u intervjuu od 5. prosinca 2022. godine da se „prezime Gvardiol, koje potječe iz Novigrada kod Zadra, dovodi u vezu s romanskim glagolom *guardare* ‘čuvati’ te je srodno poznatomu katalonskom nogometnom prezimenu *Guardiola*”, te da je „prezime Gvardiol endemsko prezime, tj. prezime čiji svi nositelji potječu iz zadarskoga kraja”¹, što su

1 „Svi se pitaju što znači prezime Gvardiol? Poznati stručnjak za imena Domagoj Vidović otkrio nam je njegovo podrijetlo”, *tportal.hr*, pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.tportal.hr/showtime/clanak/svi-se-pitaju-sto-znaci-prezime-gvardiol-poznati-strucnjak-za-imena-domagoj-vidovic-otkrio-nam-je-njegovo-podrijetlo-foto-20221202>.

prenijeli mnogi mrežni portali. Na tragu toga mišljenja prionulo se analizi sačuvanih matičnih knjiga Župe Novigrad u ranome novom vijeku, preciznije za razdoblje od 17. do 19. stoljeća radi proučavanja obiteljske prošlosti roda Gvardiola. Na temelju analiziranih podataka u upisima krštenih, vjenčanih i umrlih Župe Novigrad u razmatranome razdoblje neosporno se utvrdilo podrijetlo i rodonačelnika obitelji Gvardiol te se rezultati istraživanja prezentiraju znanstvenoj javnosti.

Istraženo gradivo – pregled i stanje

Matične knjige Župe Novigrad za razdoblje od 17. do 19. stoljeća dijelom su sačuvane i pohranjene u fondu Zbirka matičnih knjiga Državnoga arhiva u Zadru (HR-DAZD-378). Sveukupno je za Župu Novigrad u razmatranome razdoblju sačuvano osam matičnih knjiga krštenih, sedam matičnih knjiga vjenčanih i šest matičnih knjiga umrlih. Tablično se prikazuju sačuvane matične knjige krštenih (**Rk**), vjenčanih (**Vk**) i umrlih (**Mk**) Župe Novigrad s naznačenim opsegom godina za pojedinu knjigu (Tablica 1.).

Tablica 1. Stanje sačuvanih matičnih knjiga Župe Novigrad

Rk	1662. – 1693.	1694. – 1719.	1720. – 1759.	1825. – 1830.	1830. – 1835.	1835 – 1843.	1843. – 1863.	1877. – 1909.
Vk	1667. – 1692.	1693. – 1719.	1719. – 1810.	1825. – 1830.	1830. – 1845.	1846. – 1857.	1858. – 1888.	
Mk	1825. – 1832.	1832. – 1835.	1835. – 1840.	1840. – 1848.	1848. – 1867.	1867. – 1912.		

Uvidom u tablicu razvidno je da nije moguće konzistentno pratiti upise u matičnim knjigama jer nedostaju knjige krštenih za razdoblje prije 1662. godine, potom za razdoblje od 1759. do 1825. godine te za razdoblje od 1863. do 1877. godine. Najkonzistentnije su knjige vjenčanih, koje su dostupne u neprekinutome slijedu od 1667. do 1888. godine, a nedostaje/u knjiga/e od 1888. do konca 19. stoljeća. Matične knjige umrlih konzistentne su od 1825. do 1912. godine, dok su one za 17. i 18. stoljeće zagubljene, na što je već upozorila Grozdana Franov Živković, koja je prva sustavnije analizirala matične knjige Župe Novigrad.² Dok su matične knjige iz 17. stoljeća najvećim dijelom pisane glagoljicom, s ponekim upisima na hrvatskoj

2 Grozdana Franov Živković, „Matične knjige i evidencije Ninske biskupije i Zadarske nadbiskupije: izvor za proučavanje stanovništva Župe Novigrad od 17. do sredine 19. stoljeća”, u *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 415-443.

latinici, knjige 18. i 19. stoljeća pisane su talijanskim, latinskim i hrvatskim jezikom, s pojedinim upisima na glagoljici u maticama za 18. stoljeće.

S obzirom na relativno lošu očuvanost matičnih knjiga pohvalno je što je Državni arhiv u Zadru prionuo njihovoj digitalizaciji te su one danas dostupne na mrežnim stranicama Državnoga arhiva u Zadru.³ Sačuvane matične knjige Župe Novigrad nalaze se i na stranoj platformi *FamilySearch*,⁴ za čiji je pristup, za razliku od mrežne stranice Državnoga arhiva u Zadru, potrebna *online* registracija. Za potrebe rada poslužile su obje mrežne stranice, ali se u podnožnim bilješkama navodi signatura Državnoga arhiva u Zadru (HR-DAZD-378), s naznakom kratice pojedine knjige ovisno je li riječ o matici krštenih (**R k**), vjenčanih (**V k**) ili umrlih (**M k**) Župe Novigrad te naznakom inventarnoga broja pojedine knjige i raspona godina koje obuhvaćaju. U prilogu na koncu rada tablično su upisani podaci o bližim i daljnjim srođnicima obitelji Gvardiol za 19. stoljeće na temelju upisa u dostupnim matičnim knjigama krštenih, vjenčanih i umrlih te su poredani prema silaznoj genealoškoj shemi, u mjeri u kojoj je to dopustila konzistentnost upisa za pojedini obiteljski ogranak (Prilog).

Marko Valdeoro – rođonačelnik obitelji Gvardiol u Novigradu

Začetak roda Gvardiola u Novigradu kod Zadra bez sumnje može se smjestiti u drugu polovinu 17. stoljeća. U sačuvanim matičnim knjigama Župe Novigrad u razdoblju od 1662. do 1686. godine nema spomena tomu prezimenu. Prvi spomen rođonačelnika obitelji Gvardiol Marka Valdeora zabilježen je u matici krštenih 19. studenoga 1686. godine u svojstvu krsnoga kuma *Ivanu Turčinu iz Udbine*.⁵ Koncem 17. i početkom 18. stoljeća u matičnim knjigama u svojstvu kuma na više je mjesta upisan Marko Valdeoro *iz Bnetak* (Venecija, op. a.), što sugerira njegovo mletačko podrijetlo. U istraženim matičnim knjigama, kao ni u konzultiranoj literaturi, nema traga o mogućim razlozima dolaska Marka Valdeora iz Venecije u Novigrad. No, s obzirom na pad Novigrada u osmanske ruke 1646. godine,⁶ potom oslobođanje 1647. godine te Kandijski (1645. – 1669.) i Morejski rat (1684. – 1699.), vjerojatno

3 „Inventar Zbirke matičnih knjiga”, *Državni arhiv u Zadru*, pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.dazd.hr/hr/knjige/maticne-knjige>.

4 Na stranoj mrežnoj stranici dostupne su preslike prijepisa glagoljičnih matičnih knjiga Župe sv. Marije u Novigradu na hrvatskoj latinici, za što je zaslužan Roman Jelić. *FamilySearch*, pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.familysearch.org>.

5 Državni arhiv u Zadru (Hrvatska). HR-DAZD-378 Zbirka matičnih knjiga Državnoga arhiva u Zadru (dalje: HR-DAZD-378), Župa Novigrad, **R k** 667 (1662. – 1693.), fol. 102.

6 O padu Novigrada 1646. godine vidi rad: Roman Jelić, „Pad Novigrada u turske ruke i bijeg Novigradana u Pag (1646.)”, *Zadarska revija* 38 (1989), br. 5-6, 531-544.

je Marko Valdeoro završio u *Castrumu Nouegradi* u vojnoj službi,⁷ na što upućuje i sklapanje braka s kćerkom novigradskoga *vojvode* te činjenica da je u nekoliko navrata upisan u matici krštenih kao kum djeci mletačkih predstavnika vlasti u Novigradu. Pregledom matičnih knjiga vjenčanih Župe Novigrad ustanovljeno je da je dana 1. siječnja 1692. godine *don Miho Vrgočević parohijan od Novega grada* združio ženidbenim sakramentom *Marka sina pokojna Gvardiola Gvardeolija iz Bnetak i Jagu kćer pokojnoga vojvode Marka Vlatkovića iz Novoga grada*, a bi im kum *Zaneto Kavaleti iz Zadra*.⁸ Spomen imena Zuanne Cavalettija važno je za daljnju raspravu jer je isti pripadnik imućne trgovačke obitelji Cavaletti, koja je doselila u Zadar tijekom 17. stoljeća iz Bergama,⁹ u matičnim knjigama Župe Novigrad zabilježen kao krsni kum svoj djeci Marka Valdeora i Agate, r. Vlatković. Matične su knjige umrlih Župe Novigrad za 17. i 18. stoljeće zagubljene, ali se iz posljednjega upisa o Marku Vardiolu u svojstvu krsnoga kuma 1713. godine te upisa o kumovanju njegove žene *Agate uxor quondam Marci Vardiori* 1715. godine može zaključiti da je preminuo unutar te vremenske razdjelnice (prosinac 1713. – svibanj 1715.).

Uz ženidbene podatke o Marku Valdeoru, upis u matičnoj knjizi prvi put donosi inačicu prezimena *Gvardeoli* u 17. stoljeću. S obzirom na to da se u razmatranome razdoblju (17. – 18. st.) u matičnim knjigama prezime Valdeoro pojavljuje u različitim inačicama – *Valdioro*, *Vardeoro*, *Vardiolo*, *Vardioli*, *Vardiero*, *Vuardioro*, *Vardaoro*, *Vadioro* – nužno se osvrnuti na vrijedan podatak od 12. rujna 1696. godine, kada je u svojstvu kuma zabilježen isti *Marcus filius Tadei Vardiori ex Nocera*.¹⁰ Dakle, otac Marka Valdeora – čije je ime zabilježeno u maticama u dvjema inačicama: *Gvardiol*

7 O vojnim djelovanjima tijekom spomenutih ratova na zadarskome i novigradskome području vidi više kod: Tea Mayhew, *Dalmatia between Ottoman and Venetian Rule. Contado di Zara 1645-1718* (Roma: Viella, 2008.).

8 HR-DAZD-378, V k 674 (1667. – 1692.), br. 126. Usp. Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 424.

9 Rezultati istraživanja podrijetla obitelji Cavaletti upućuju na to da je obitelj doselila u Zadar oko polovine 17. stoljeća iz mjesta Castione *territorio di Bergamo*, a zabilježeni su kao zadarski građani i trgovci 1664. godine. O obitelji Cavaletti vidi rad: Lovorka Čoralić, Ivana Prijatelj Pavičić, „Građanske obitelji Arvatini i Cavaletti – prilog poznavanju društvene i kulturne povijesti Zadra u XVII. i XVIII. stoljeću”, u: *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU* 26 (2008), 87-141. Usp. Filip Novosel, „Društvene prilike i svakodnevje Zadra u pozadini vojnih zbivanja za vrijeme Kandijskoga rata” (doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu – Filozofski fakultet, 2018.), 186-187, 231.

10 *Anno Domini 1696, die 12 mensis Septembris. Illustrissimus et Reuerendissimus Dominus Dominus Georgius Parchich Episcopus Nonensis baptizauit in ecclesia parochiali Castru Nouegradi infantem, die 16 Augusti quae fuit festiuitatis Sancti Rochi, natam, ex Illustrissimo Domino Petro Barozzi, Patrio Veneto, nunc uero Prouisore Castru Nouegradi, et Illustrissima Domina Maria Barozzi coniugibus, cui impositum est nomen Theresia et Anna, patrini fuerunt dominus Thomas filius Vincentii Sinouicich ex hac parochie Castru Nouegradi, et dominus Marcus filius Tadei Vardiori ex Nocera.* HR-DAZD-378, R k 668 (1694. – 1719.), fol. 13.

i *Tadej* – bio je podrijetlom iz Nocere. Na Apeninskome poluotoku u razmatranome razdoblju zabilježena su tri naselja pod tim imenom: Nocera Terinese, Nocera Inferiore i Superiore u pokrajini Campaniji, na jugu, te Nocera Umbra, u pokrajini Umbriji, na središnjemu dijelu Apeninskoga poluotoka. Sva tri naselja postoje i danas pod istim imenom. S obzirom na različite inačice prezimena čini se izglednijim da obitelj Valdeoro (*Vardaoro*) vuče podrijetlo s juga Apeninskoga poluotoka, s obzirom na učestalost prezimena *Vardaro* u spomenutoj pokrajini Campaniji. U dijalektu spomenute pokrajine pojam *vardaro* označuje proizvođača bisaga i sedla za magarce i mazge, a proizišao je od riječi *bardella*, *vardella* ili *varda*, što je označivalo jednu vrstu sedla,¹¹ dok u mletačkome dijalektu pojam *vardar* označuje onoga koji nadgleda, koji je na oprezu, odnosno onoga koji brine.¹² S obzirom na to da je u mletačkoj provinciji zabilježena inačica prezimena *Vardiero*, može se tek pretpostaviti da se u nepoznato vrijeme otac Marka Vardeola preselio na mletački teritorij, zbog čega je njegov sin u maticama označen – iz *Bnetak*, kao što je nakon sklapanja braka s Agatom Vlatković u daljnjim (vrlo učestalim) upisima kumovanja zabilježen kao *Marko Vardior od oude iz mista* (Novigrada, op. a.).

Marko Valdeoro i njegova supruga Jaga donijeli su na svijet troje djece. Njihov prvi sin, koji je nosio djedovo ime – Tadija, kršten je 25. svibnja 1695. godine.¹³ No, s obzirom na to da poslije nije spomenut u maticama Župe Novigrad, poput njihove druge djece, izgledno je preminuo u ranoj dobi. Godine 1697. rođen je njihov drugi sin Antun,¹⁴ a 1700. godine treći sin Franjo (*Francisco*).¹⁵ Svoj trojici braće *Vardioro* kumovao je već spomenuti zadarski trgovac Zuanne (*Zaneto*) Cavaletti iz Zadra, što svjedoči o prisnim odnosima dviju obitelji, iako nije poznato jesu li ti odnosi bili utemeljeni na mogućim rodbinskim vezama ili su povezani s gospodarskim interakcijama.

11 „Vardaro – Origine del Cognome”, *Cognomix*, pristupljeno 1. prosinca 2022. <https://www.cognomix.it/origine-cognome/wardaro.php>.

12 Giuseppe Boerio, *Dizionario del dialetto veneziano* (Venezia: Premiata Tipografia di Giovanni Cecchini Editori 1856.), 778; Manlio Cortelazzo, *Dizionario veneziano della lingua e della cultura popolare nel XVI secolo*, (Padova: La Linea, 2007.), 1450.

13 *Na 25 Magia 1695. Ja don Giue Kargachin capelan od Nouogagrada karstih Tadiu, sina Marca Vardiera i negoue praue xenne Giage bi kum Zaneto Kaualeti bi kuma Aniza Bassichia*. HR-DAZD-378, **R k** 668 (1694. – 1719.), fol. 3.

14 *Na 8 Zugna 1697. Gia don Michula Orlich capellan od Nouogagrada, karstih Antona, sina Marcha Vuardiora i gnegoue zakonite xenne Giabe, cumijn bi Zaneto Kaualeti iz Zadra, a Cuma Vrsa Brato-uichia*. HR-DAZD-378, **R k** 668 (1694. – 1719.), fol. 17-18.

15 *Na 30 miseza Maggia 1700. Gia don Simun Vulatouich parochian od Nouogagrada karstih Francisca sina Marca Vardiora i gnegoue zakonite xenne Giaghe, bijm kum ser Zanetto Kaualeti iz Zadra, a kuma Aniza xenna Giadre Juratouichia*. HR-DAZD-378, **R k** 668 (1694. – 1719.), fol. 31.

Markov sin Antun Vardioro oženio je 17. studenoga 1720. godine Maru, kći pokojnoga kapetana Tome Sinovčića iz Novigrada,¹⁶ s kojom je 1722. godine dobio dvoje djece, blizance Marka i Agatu, kojima su nadjenuli imena po djedu i baki s očeve strane. Dana 6. prosinca 1725. godine krštena je njihova kći Katarina, kojoj je kum na krštenju bio *parun Iuan de Marin od Raba*, a 29. ožujka 1728. godine kršten je njihov sin Gašpar, kojemu je kum *parun Zuan Gospich iz Silbe*.¹⁷ Katarina, *hchier pokoinoga Antona Vardiora*, je 26. kolovoza 1759. godine sklopila brak s Benediktom, sinom Martina Vlatkovića iz Novigrada, *prid suidokom P. G. D. Markom Kadiom od Turna, Parokianom od Nadina*.¹⁸ Antunovo peto dijete, sin Josip, kršten je 21. siječnja 1731. godine.¹⁹ Josipov kum na krštenju bio je novigradski providur Iseppo Barbaro, a kuma žena kancelara Anzola Nanija, što je još jedna potvrda ugleda koji je obitelj uživala u Novigradu. Josip je oženio Magdalenu, s kojom je imao kći Anicu, koja se 17. studenoga 1782. godine udala za Nikolu, sina pok. Ante Jadrcolića (*Jadrezoliciha*).²⁰ U matičnoj knjizi krštenih za 1758. godinu zabilježeno je krštenje još jednoga djeteta Josipa i Magdalene Vardioli, ali se zbog oštećenosti folija ne razaznaje ime i spol.²¹ U matičnim knjigama, u svojstvu kuma, zabilježen je 1802. godine i njihov sin Petar, *pokojnoga Josipa Vardiola*. Petar je vjerojatno rođen nakon 1759. godine, za koje su razdoblje zagubljene matice krštenih Župe Novigrad. Međutim, u dokumentima iz mletačkoga arhiva o vojnim postrojbama Petar Vardior zabilježen je 1789. godine u službi konjanika u osobnoj satniji pukovnika Tripuna Gregorine, koja je bila stacionirana u Trevisu,²² što dodatno ide u prilog pretpostavci o vojničkoj pozadini novigradske obitelji Gvardiol, ali i poveznici s obitelji Cavaletti, s obzirom na to da su članovi te obitelji zabilježeni (doduše nešto rjeđe) u mletačkoj vojnoj službi, a spomenuti pukovnik Gregorina bio je izvršitelj oporuke Lovre Cavalettija u drugoj polovini 18. stoljeća.²³

Šesto dijete Antuna i Mare Vardioro bio je Marko Lovre (*Lourenzo*), kršten 22. kolovoza 1734. godine. Kumovi na krštenju bili su generalni providur Francesco Bragadin i *gnegoua xena Vuladika Klara*.²⁴ Lovro je 18. veljače 1762. godine sklopio

16 HR-DAZD-378, **V k** 675 (1719. – 1810.), fol. 2v.

17 HR-DAZD-378, **R k** 669 (1720. – 1759.), fol. 18r; fol. 27r.

18 HR-DAZD-378, **V k** 675 (1719. – 1810.), fol. 54r.

19 HR-DAZD-378, **R k** 669 (1720. – 1759.), fol. 34v.

20 HR-DAZD-378, **V k** 675 (1719. – 1810.), fol. 84r.

21 Prvi upis na foliju, vjerojatno početak prosinca 1758. godine jer je sljedeći upis datiran na 6. prosinca. HR-DAZD-378, **V k** 675 (1719. – 1810.), fol. 139v.

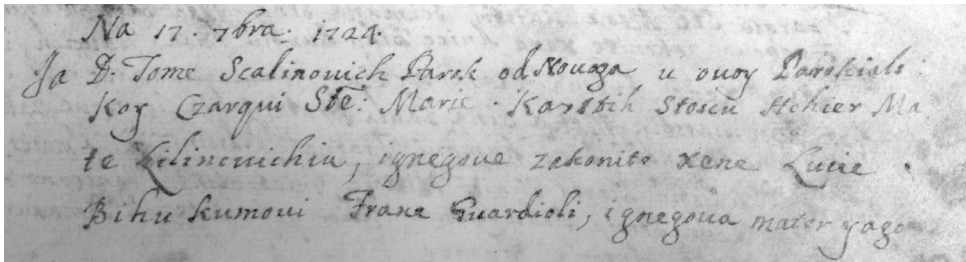
22 Lovorka Čoralić, Maja Katušić, „Novigradani – vojnici u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama u 18. stoljeću”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 355, 358.

23 Čoralić, Prijatelj Pavičić, „Građanske obitelji Arvatini i Cavaletti”, 103.

24 HR-DAZD-378, **R k** 669 (1720. – 1759.), fol. 47r.

brak s Ivanicom, kćerkom Ivana Baždarića.²⁵ Sedmo dijete Antuna i Mare Vardioli bila je kći Agata Marija, koja je krštena 21. rujna 1738. godine.²⁶ Posljednje, osmo dijete, Antun i Mara (Margarita) dobili su 1741. godine. Na dan 30. travnja 1741. godine kršten je Juraj Marko Vardioro,²⁷ koji je u novigradskim matičnim knjigama zabilježen kao *diak*, odnosno pripravnik za svećeništvo kod mjesnoga župnika. Juraj je postao svećenik, štoviše i kanonik, u kojemu je svojstvu zabilježen u maticama vjenčanih 29. studenoga 1766. godine – *Reuerendissimo Domino Georgio Canonico Gaudioro* – te je od 1785. do 1786. godine vršio službu novigradskoga župnika. U novigradskome godovniku zapisano je da je preminuo 22. svibnja 1786. godine.²⁸ Antun Vardioro po svoj je prilici preminuo između 1746. godine kada je posljednji put upisan kao krsni kum, i 1749. godine, kada je na krštenju kumovala Katarina, kći *pokojnoga Antona Vardiora*.²⁹

Treći sin Marka i Agate Valdeoro Franjo sklopio je 19. studenoga 1724. godine brak s Anicom, kćerkom pokojnoga Vicka Čorića (*Čorichia*).³⁰ Franjo je izgledno preminuo polovinom 18. stoljeća jer je u matičnim knjigama 2. studenoga 1755. godine zabilježena u svojstvu krsne kume *Anica žena pokojnoga Franje Vardiora*.³¹ Uz Franjino ime, u svojstvu krsnoga kuma, prvi je put 17. rujna 1724. godine upisana u matičnim knjigama Župe Novigrad za 18. stoljeće inačica novigradskoga prezimena Gvardiol: *bihu kumovi Frane Gvardioli i gnegoua mater Yago*.³²

Slika 1. Isječak iz matične knjige krštenih Župe Novigrad s naznačenim prezimenom Gvardiol. Izvor: HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 13r.

25 HR-DAZD-378, V k 675 (1719. – 1810.), fol. 61v.

26 HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 65v.

27 Na 30 Aprila 1741. Gia D. Iuan Vulatkouich, kanonik od Nina, i kappellan do Nouogagrada; karstih u ouog Czarqui S. Marie; Giurgia Marka sijna Antona Vardiora, i gniegoue zakonite xene Margari-te, bi kum Matte Billich od Splitta, a kuma Mande xenna Paue Brattouichia. HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 73v.

28 Usp. Pavao Kero, „Župa Novigrad”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 371.

29 HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 102v.

30 HR-DAZD-378, V k 675 (1719. – 1810.), fol. 7r-v.

31 HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 126v.

32 HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.), fol. 13r.

Važnost obitelji Vardioli (Gvardiol) u Novigradu

Obitelj Vardioli (Gvardiol) brzo se uklopila u život novigradskoga kaštela te je spadala među uglednije rodove, o čemu svjedoče iznimno česti upisi pripadnika obitelji u svojstvu kumova na krštenjima i vjenčanjima tijekom 17. i 18. stoljeća u Novigradu. Primjerice, od 11 upisa krštenja u razdoblju od kolovoza 1732. do travnja 1733. godine, pripadnici obitelji Vardioli spomenuti su u svojstvu kumova u pet slučajeva. U razdoblju od 1686. do 1800. godine samo u matičnim knjigama krštenih pripadnici obitelji Gvardiol zabilježeni su u svojstvu kumova u 142 upisa. Nerijetko se u tome svojstvu spominju zajedno s trgovcima iz Novigrada i okolnih mjesta (primjerice, Obrovca i Karina), ali i s pripadnicima mletačkih vojnih snaga, poput vojvode Perinovića *od Omisca*. Usto, o ugledu obitelji Vardioli u Novigradu kazuje ponešto i socijalni status krsnih kumova njihovih potomaka (paruni, mletački predstavnici vlasti, trgovci...). Sve navedeno upućuje na zaključak da se obitelj Vardioli, uz poljoprivrednu proizvodnju na svojem zemljoposjedu bavila i trgovinom, osobito ako se uzme u obzir poveznica s parunima, koji su u Novigrad dovozili vino u zamjenu za žito i druge namirnice.³³ Zagubljene matice iz 18. stoljeća vjerojatno bi otkrile dodatne podatke o društvenim odlikama pripadnika obitelji Vardioli, koje su se kretale u rasponu od duhovnih zvanja do vojne službe.³⁴ Unatoč mletačkomu podrijetlu, obitelj Gvardiol asimilirala se u novigradsko društvo te se na nju može primijeniti zaključak Romana Jelića da su se *utopili u moru hrvatske krvi*.³⁵

Vardioli su spadali među imućnije novigradske obitelji, o čemu svjedoči upis u matici vjenčanih Župe Novigrad od 28. srpnja 1753. godine, kada su, dopuštenjem gospodara Josipa Vardiora, sklopili brak njegov sluga Romul, sin pokojnoga Krste Karačića, i *sluxbeniza* Antonija.³⁶ Gospodarska djelatnost obitelji Vardioli nadilazila je granice novigradskoga distrikta te su zabilježena ulaganja u nekretnine u Zadru i novčano poslovanje. Primjerice, 30. lipnja 1771. godine Anđelina, kći pokojnoga Šimuna Kuštere, otkupila je kuću u četvrti Sv. Jurja u Zadru, koju su 30. siječnja 1744. godine Nikola i Šimun Kuštera dali u zalog (s pravom ponovnoga otkupa) sada pokojnomu Antunu Vardioru po cijeni od 1000 lira. Tim ugovorom Anđelina je otkupila spomenutu kuću po istoj cijeni od nasljednika

33 Usp. Šime Peričić, „Prilog poznavanju Novigrada kao trgovišta”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 467.

34 U maticama je 1805. i 1807. godine zabilježen Ivan Vardiol u vojnoj službi. Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 440.

35 Vidi: Tado Oršolić, „Društvene i kulturne prilike u Novigradu od sredine 19. do početka 20. stoljeća”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 402

36 Riječ je o inačici prezimena *Vardior*, a ne *Vardijan*, kako to donosi: Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 429.

pokojnoga Vardiora – kanonika Jurja, njegova brata Lovre te Petra Antuna, mladobnoga sina njihova pokojnoga brata Josipa.³⁷

Upisi pripadnika obitelji Gvardiol u matičnim knjigama Župe Novigrad u 19. stoljeću

Nakon pada Mletačke Republike čini se da se gospodarska moć obitelji Gvardiol nije bitnije mijenjala, iako je zamjetan proces društvene stratifikacije pojedinih ogranaka obitelji. Primjerice, u sačuvanim matičnim knjigama za 19. stoljeće upisano je 1825. godine krštenje Jurja Josipa Guardiorija, sina Mate i Barbare. r. Gnjatović, koji su tada u matici zavedeni kao *cattolici contadini*,³⁸ dakle zemljoradnici, no prigodom krštenja njihova drugoga sina Tome Josipa 1827. godine, isti Mate i njegova supruga Barbara zabilježeni su u maticama kao *cattolici possidenti ambidue*, odnosno zemljoposjednici. Babica koja je pomagala pri rođenju Jurja Josipa bila je Lucija, r. Buterin, pripadnica iste obitelji, udana za Josipa Vardiora.³⁹ Naznake kućnih brojeva u matičnim knjigama pokazuju da su Gvardioli u Novigradu posjedovali kuće u nizu. Na kućnome broju 50 u Novigradu živjeli su Marko Vardioro i njegova žena Lucija Urić.⁴⁰ Na kućnome broju 51 živjeli su Josip i Lucija Vardiolo, a na susjednome kućnom broju 52 zabilježeno je prebivalište Mate Vardiora i njegove žene Barbare, r. Gnjatović, što je razvidno iz gore spomenutoga upisa o krštenju. Na kućnome broju 54 živio je Marko Vardiolo, sin Ivana i Matije, r. Oštrić.⁴¹

Za pojedine pripadnike, odnosno pripadnice obitelji Gvardiol ne mogu se utvrditi imena oca i majke jer je u maticama naznačeno tek da je otac živ (*padre vivente*), a majka da je preminula (*madre decessa*). Dana 7. veljače 1841. godine upisano je vjenčanje Ivana Mikecina, *cattolico uiduo*, s Anicom Vardiolo, za koju je naznačeno da joj otac živ (*padre vivente*), ali se ne navodi njegovo ime, a majka da joj je preminula (*madre decessa*). Nerijetki su upisi članova bliže ili daljnje rodbine obitelji Gvardiol, koji su preminuli neposredno nakon rođenja,⁴² u prvoj i drugoj godini života⁴³ ili petoj i šestoj godini života.⁴⁴ U takvim slučajevima nerijetko se

37 Juraj Balić, Lovorka Čoralić, Filip Novosel, ur., *Gradivo za povijest Istočnoga Jadrana u ranom novom vijeku*, sv. II, *Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium*, vol. LVIII (Zagreb: HAZU, 2018.), br. 153, 215-216.

38 HR-DAZD-378, R k 670 (1825. – 1830.), fol. 3.

39 HR-DAZD-378, R k 670 (1825. – 1830.), fol. 22.

40 HR-DAZD-378, R k 672 (1835. – 1843.), br. 22, fol. 25.

41 HR-DAZD-378, M k 1818 (1848. – 1867.), br. 6., fol. 61.

42 HR-DAZD-378, R k 1815 (1843. – 1863.), br. 25, fol. 14.

43 HR-DAZD-378, M k 682, (1840. – 1848.), br. 34., fol. 46.

44 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 35, fol. 5; br. 21, fol. 28.

sljedećemu muškom ili ženskom potomku nadijevalo ime prerano preminuloga brata ili sestre.⁴⁵

Najočitiji primjer tomu može se pratiti u slučaju obitelji Nikole Gvardiola i Ike, r. Milanković, koji su sklopili brak 12. studenoga 1876. godine. Obitelj Nikole i Ike Gvardiol zadesila je tragedija 1885. godine, kada su njihovi blizanci sin Petar i kći Stošija, rođeni 21. prosinca 1885. godine, preminuli u istoj godini, Petar 7. siječnja 1886. godine, s nepunih mjesec dana, a Stošija 23. siječnja iste godine.⁴⁶ Upravo slučaj obitelji Nikole Gvardiola pokazuje mentalitet novigradskoga stanovništva u 19. stoljeća, čije su obitelji bile brojne, a život su se i smrt ispreplitali u nesmišljenome ritmu, što se prihvaćalo i bilo poticaj stvaranju novoga života, pa je tako već 26. siječnja 1887. godine u njegovu obitelj stigla prinova, kojoj su nadjenuli ime Stoša.⁴⁷ Jednako se zbilo 25. siječnja 1891. godine kada je rođena njihova kći Marija, koja je preminula 28. lipnja 1892. godine.⁴⁸ Povijest se još jednom ponovila u obitelji Nikole i Ike Gvardiol jer su 18. svibnja 1893. godine dobili kći, kojoj su nadjenuli ime prema rano preminuloj Mariji.⁴⁹

Pojedine obiteljske poveznice moguće je razriješiti iz samoga nadijevanja imena kršteniku. Tako primjerice u onim slučajevima u kojima zbog zagubljenih matica nije moguće utvrditi roditelje pojedinoga člana obitelji Gvardiol, pomaže upis o imenu djeteta po baki ili djedu, što je uopće bila tendencija u obitelji, o čemu svjedoče istražene matične knjige.⁵⁰

Pojedini slučajevi vjenčanja bili su uvjetovani predbračnom trudnoćom, što je razvidno usporedbom datuma vjenčanja i krštenja prvoga djeteta, u konkretnome slučaju u razmaku od triju mjeseci.⁵¹ Posljednji upis pripadnika obitelji Gvardiol u matičnim knjigama Župe Novigrad u razdoblju od 17. do konca 19. stoljeća zabilježen je u lipnju 1900. godine.⁵²

Za pojedina krštenja župnik je zapisao datume rođenja roditelja i druge opaske, što je korisno u proučavanju rodoslovlja obitelji Gvardiol te se, primjerice, saznaje datum vjenčanja roditelja djeteta, iako su knjige za to razdoblje (konac 19. st.) zagubljene.⁵³

Upisi u matičnim knjigama, napose specifične opaske župnika, pružaju uvid u svakodnevicu novigradskoga društva 19. stoljeća, ali i nekih osobitosti obitelji

45 HR-DAZD-378, R k 1815 (1843. – 1863.), br. 30, fol. 41.

46 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 41 i 42, fol. 73.

47 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 5, fol. 83.

48 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 2, fol. 113.

49 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 18, fol. 133.

50 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 22, fol. 52.

51 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 25, fol. 53.

52 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 27, fol. 191.

53 HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.), br. 40, fol. 185.

Gvardiol. Tako je, primjerice, zabilježen slučaj rođenja nezakonitoga djeteta udove Katarine Corneretto, r. Vardioro. Nakon suprugove smrti 1838. godine,⁵⁴ ona je 12. travnja 1841. godine rodila nezakonitoga sina Jurja Marka, koji je prema upisu u matici krštenih dan u zadarsko nahodište 5. svibnja 1841. godine.⁵⁵ Usto, zabilježeni upisi o kumovima na krštenju dijelom upućuju na društveno-političke odnose unutar ženidbenih poveznica obitelji Vardioro s ostalim novigradskim obiteljima. Primjerice, 1854. godine kum na krštenju Šimuna, sina Kuzme Anzulovića i Ivane Vardioro, bio je Mate Buzolić iz Brača, tada nastanjen u Obrovcu, djed svećenika don Stipe Buzolića, hrvatskoga rodoljuba, pedagoga i pjesnika te poslanika u Dalmatinskome saboru.⁵⁶ Sljedeće godine rođen je Ivan, 30. svibnja 1855., kojemu je kuma bila Antica Buzolić, žena Ante iz Obrovca,⁵⁷ što potvrđuje prisnost između dviju obitelji.⁵⁸ Kći Šimicu krstili su 22. veljače 1860. godine, a krsni kum bio je općinski vijećnik u Novigradu Petar Nazor.⁵⁹

Podatci o ženidbenim vezama pripadnika obitelji Gvardiol u 19. stoljeću pokazuju da su oni sklapali brakove mahom s pripadnicima novigradskih obitelji, a tek rjeđe s pojedincima iz susjednih mjesta. Usto, razvidno je da su brakove sklapali s uglednijim stanovnicima Novigrada, mahom zemljoposjednicima, a u upisima krsnih kumova potomaka obitelji Gvardiol zabilježeni su državni i vojni službenici te pripadnici imućnijega građanskog staleža. Zamjetno je da su brakovi sklapani učestalije s pripadnicima najstarijih novigradskih obitelji (*Oštrići*, *Sinovčići* i *Vlatkovići*) te onima koje vuku mletačko podrijetlo (*Buterin*, *Karavida*).⁶⁰ No, za razliku od obitelji koje su nasljeđivale pojedine funkcije u društvu te svoj status održavale

54 Uvidom u matične knjige umrlih Župe Novigrad doznaje se da je Nikola Corneretto preminuo 24. siječnja 1838. godine u 34. godini života, nakon što je bio ranjen od puščanoga zrna (*della ferita da archibugio*). HR-DAZD-378, **M k** 681 (1835. – 1840.), br. 2.

55 HR-DAZD-378, **R k** 672 (1835. – 1843.), br. 27, fol. 26. Udovice, osobito s nezakonitom djecom, u to su vrijeme spadale u ugroženu skupinu, što zbog nemogućnosti samostalna othranjivanja djece, što zbog osude sredine u kojoj su živjeli te su bile primorane nezakonitu djecu dati u nahodišta. Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 433. Općenito o zadarskome nahodištu vidi rad: Roman Jelić, „Zadarsko nahodište”, *Radovi Instituta JAZU* 10 (1963), 213-289.

56 HR-DAZD-378, **R k** 1815 (1843. – 1863.), br. 1, fol. 62.

57 HR-DAZD-378, **R k** 1815 (1843. – 1863.), br. 12, fol. 67.

58 S obzirom na nedostatak podataka o mogućoj političkoj opredijeljenosti obitelji Gvardiol, a u kontekstu poveznice s obitelji Buzolić, politički vrlo angažirane u Narodnoj (hrvatskoj) stranici, može se pretpostaviti da su pripadnici roda Gvardiola podržavali politiku Narodne stranke, poput većine tadašnjega novigradskoga stanovništva. O tome više kod: Ante Bralić, „Novigrad u razdoblju od 1860. do 1918. godine”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 392-399.

59 HR-DAZD-378, **R k** 1815 (1843. – 1863.), br. 4, fol. 100.

60 Usp. Božidar Finka, „Novigradski govor u čakavsko-štokavskom prožimanju”, *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela (Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.), 506.

međusobnim ženidbama (bliža i daljnja rodbina),⁶¹ obitelj Gvardiol izlazi izvan okvira toga zaključka. Obitelj Gvardiol tijekom 19. stoljeća aktivno je sudjelovala u novigradskim društveno-gospodarskim događanjima, o čemu svjedoči i podatak da su, uz već navedene gospodarske aktivnosti, koristeći se vlastitom kočijom imali udjela u opsluživanju i održavanju poštanske linije u Novigradu, zajedno s obiteljima Radošević/Vicencovi te Sinovčići/Nogaljevi.⁶²

Upisi o smrti pripadnika obitelji Gvardiol u maticama Župe Novigrad za 19. stoljeće

U sačuvanim maticama umrlih Župe Novigrad za 19. stoljeće zabilježeni su podaci o pripadnicima obitelji Gvardiol, koji mogu pomoći pri razrješenju njihova rodoslovlja. Iako zbog nekonzistentnosti upisa u matičnim knjigama i nedostatku matica umrlih za 17. i 18. stoljeće nije dokraja moguće povezati rodbinske odnose unutar roda Gvardiola, ipak se za većinu upisanih osoba može odrediti ishodište u obiteljskome rodoslovlju. Usto, upisi o uzrocima smrti pokazuju zdravstvene okolnosti tijekom 19. stoljeća u Novigradu, a upisi o ranjavanju vatrenim oružjem kao uzroku smrti pojedinih pripadnika obitelji svjedoče o društvenome mentalitetu, kojemu nasilje nije bilo strano te ih treba dodati broju slučajeva nasilne smrti u Novigradu 19. stoljeća.⁶³ Usporedbom upisa u dostupnim matičnim knjigama umrlih i podataka o datumu rođenja/krštenja u maticama krštenih Župe Novigrad za pripadnike obitelji Gvardiol u 19. stoljeću razvidna je učestalost smrtnih slučajeva djece u prvoj i drugoj godini života (13 zabilježenih slučajeva), kao i česti upisi o smrti malodobne djece od dvije do 10 godina starosti (šest slučajeva).

Prvi čija je smrt zabilježena u istraženim maticama jest Šimun Vardiolo, sin Marka i Lucije, r. Urić, koji je uslijed bolesti skorbuta (*febre scherbattina*), preminuo u roditeljskoj kući 3. lipnja 1832. godine, u dobi od 16 mjeseci, a pokopan je sljedećega dana na Groblju sv. Katarine u Novigradu.⁶⁴ Ivan Vardiolo, sin pok. Lovre i Ivane, r. Baždarić, preminuo je 10. svibnja 1840. godine u 71. godini života te je sljedećega dana pokopan na Groblju sv. Katarine.⁶⁵ Dana 5. prosinca 1845. godine preminula je Dumica, kći Ivana Mikecina i Ane, r. Vardaro, starosne dobi godinu dana i sedam mjeseci, od neke kronične bolesti (*cronica*).⁶⁶ Lucija Vardiolo, supruga

61 Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 441.

62 Oršolić, „Društvene i kulturne prilike u Novigradu”, 410.

63 Usp. Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 439.

64 HR-DAZD-378, M k 680 (1832. – 1835.), br. 15, fol. 2.

65 HR-DAZD-378, M k 682 (1840. – 1848.), br. 9., fol. 5.

66 HR-DAZD-378, M k 682 (1840. – 1848.), br. 34., fol. 46.

Josipa, kći pokojnih Ivana Buterina i Vicke, r. Vlatković, preminula je 27. veljače 1847. godine u Novigradu u 70. godini života.⁶⁷ Mate Vardiolo, sin pokojnih Lovre i Ivane, r. Baždarić preminuo je 4. rujna 1849. godine u 62 godini života.⁶⁸ Josip Vardioro, sin pokojnih Lovre i Ivane, r. Baždarić, suprug pok. Lucije, r. Buterin, preminuo je 24. prosinca 1853. godine u 79. godini života.⁶⁹ Josip Anzulović, sin Jurja i Franciske, r. Vardiolo, preminuo je u obiteljskoj kući u dobi od tri godine 31. srpnja 1854. godine od kašlja (*tosse*).⁷⁰ Antun Vardiolo, sin pokojnih Ivana i Matije, r. Oštrić, preminuo je 17. travnja 1855., u dobi od 47 godina.⁷¹ Matija Sinovčić, žena Jure i kći pokojnih Josipa i Lucije, r. Buterin, preminula je u 45. godini života 23. svibnja 1855. godine.⁷² Osam dana poslije preminuo je njezin brat Jure Vardiolo u 47. godini života od upale probavnoga trakta (*febbra gastica*).⁷³ Lucija, supruga Lovre Vardiola, kći pok. Trifuna Baždarića i Jurke, r. Oštrić, preminula je u 28. godini života 1. listopada 1857. godine od kronične bolesti (*cronica*).⁷⁴ Nedugo zatim, 8. prosinca 1855. godine, preminuo je od tifusa (*febbre tifoidale*) Mate, sin pok. Nikole Corneretta i Katarine, r. Vardiolo u 21. godini života.⁷⁵ Njegova majka Katarina, kći pokojnih Josipa i Lucije, r. Buterin, preminula je 4. veljače 1858. od vrućice (*infiamazione*) u 51. godini života.⁷⁶ Od iste bolesti te godine i u istome mjesecu preminule su još dvije pripadnice obitelji Gvardiol. Jurka, udova pok. Antuna Vardiola i kćerka Jakova Buterina i pok. Anice Vlatković, preminula je 7. veljače 1858. u 50. godini života, dok je Ivanica udova pok. Ivana Vardiola preminula 16. veljače 1858. u 68. godini života.⁷⁷ Marko, sin pokojnih Jure Sinovčića i Matije, r. Vardiolo, preminuo je 24. rujna 1859. u dobi od šest godina i pet mjeseci od tumora limfnih žlijezda na grlu.⁷⁸ Njegov stariji brat Ivan ranjen je iz puške u trbuh, uslijed čega je preminuo 29. studenoga 1865. u 22. godini života.⁷⁹ Stošija, žena Šime Vardiola, kći pokojnih Josipa Vlatkovića i Barice, r. Banić preminula je u 37. godini života 2.

67 HR-DAZD-378, **M k** 682 (1840. – 1848.), br. 7., fol. 58.

68 HR-DAZD-378, **M k** 682 (1840. – 1848.), br. 19., fol. 62.

69 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 42., fol. 19.

70 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 34., fol. 25.

71 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 25., fol. 33.

72 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 29., fol. 34.

73 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 31., fol. 35.

74 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 9., fol. 39.

75 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 12., fol. 39.

76 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 3., fol. 40. S obzirom na česte upise o vrućici (*infiamazioni*) kao uzroku smrti u maticama umrlih Župe Novigrad polovinom 19. stoljeća, moguće je da je bila riječ o koleri, koja je dođuše, prema dosadašnjim spoznajama, mimoišla novigradski kraj. Usp. Franov Živković, „Matične knjige i evidencije”, 438-439.

77 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 5. i 6., fol. 40.

78 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 15., fol. 44.

79 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 19., fol. 71.

studenoga 1860. godine.⁸⁰ Katarina, kći Kuzme Anzulovića i pok. Ivane Vardiolo, preminula je 1. ožujka 1861. s tri godine i četiri mjeseca starosti, od bolesti grla.⁸¹ Posljednji upis u dostupnim maticama umrlih Župe Novigrad za pripadnika obitelji Gvardiol zabilježen je 12. siječnja 1863. godine kada je u 65. godini života, od bolesti grla, preminuo Marko Vardiolo, sin pokojnih Ivana i Matije, r. Oštrić.⁸²

Zaključak

Analizom dostupnih matičnih knjiga krštenih, vjenčanih i umrlih Župe Novigrad za razdoblje od druge polovine 17. do konca 19. stoljeća u proučavanju začetaka obiteljskoga roda Gvardiola u Novigradu neosporno je utvrđena osoba rodonačelnika Marka Valdeora iz Venecije, sin Tadeja (Guardiola) Guardioliya iz Nocere u Italiji. Marko Valdeor pristigao je u Novigrad iz Venecije u drugoj polovini 17. stoljeća (tijekom Morejskoga rata 1684. – 1699.) te njegov dolazak izgledno treba povezati sa službom u mletačkoj vojsci. Marko Valdeor sklopio je 1692. godine brak s Agatom Vlatković iz Novigrada, s kojom je 1695. godine dobio sina Tadeja, prvoga izdanka roda Gvardiola u Novigradu, koji je nosio djedovo ime. Rod Gvardiola relativno se brzo asimilirao u novigradsko društvo unutar kojega su se pripadnici obitelji pozicionirali na društvenome i gospodarskome polju. Društvena djelatnost obitelji obuhvaćala je razne državne službe, ponajviše u aktivnome sudjelovanju u postrojbama mletačke vojske, a zabilježen je njihov skromni udio u duhovnome staležu preko osobe kanonika Jurja Marka Vardiora (Gvardiola) u 18. stoljeću. Obitelj je uživala društveni ugled i ekonomski prosperitet u okvirima novigradske općine, o čemu ponajviše svjedoči visok udio pripadnika obitelji Gvardiol u svojstvu krsnih kumova najistaknutijim pojedincima novigradskoga društva, ali i šire. S obzirom na poveznice obitelji Gvardiol s utjecajnim članovima različitih društveno-gospodarskih predznaka, ali i politički aktivnih članova zajednice, napose onih koji su tijekom 19. stoljeća zagovarali nacionalne ideje, može se zaključiti da je obitelj zatomila mletačko podrijetlo te se u potpunosti identificirala s novigradskim podnebljem. O tome zorno svjedoči visok udio sklapanja brakova pripadnika roda Gvardiola isključivo unutar novigradskoga okruženja te se bez sumnje to prezime od početka 18. stoljeća pa do danas može smatrati endemskim prezimenom u Novigradu.

80 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 16., fol. 48.

81 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 5., fol. 50.

82 HR-DAZD-378, **M k** 1818 (1848. – 1867.), br. 6., fol. 61.

Prilog: Prikaz silazne genealogije roda Gvardiola prema izuzetim podacima iz dostupnih matičnih knjiga Župe Novigrad za 17. – 19. st.

Otac	Majka	Potomak	Datum rođenja	Supružnik	Datum vjenčanja	Datum smrti
Tadej (Guardiol) Guardioli	-	Marko	-	Agata Vlatković	1. I. 1692.	-
Marko Valdeoro	Agata, r. Vlatković	Tadej	-	-	-	-
Marko Valdeoro	Agata, r. Vlatković	Antun	8. VI. 1697.	Mara Sinovčić	17. XI. 1720.	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Marko i Agata	28. I. 1722.	-	-	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Katarina	6. XII. 1725.	<i>Benedikt Vlatković</i>	26. VIII. 1759.	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Gašpar	29. III. 1728.	-	-	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Josip	21. I. 1731.	<i>Magdalena</i>	-	-
<i>Josip Vardiōro</i>	<i>Magdalena</i>	Anica	-	<i>Nikola Jadrčolić</i>	17. XI. 1782.	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Marko Lovro	22. VIII. 1734.	<i>Ivanica (Ivana) Baždarić</i>	18. II. 1762.	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Agata Marija	21. IX. 1738.	-	-	-
<i>Antun Vardiōro</i>	<i>Mara Sinovčić</i>	Juraj Marko	30. IV. 1741.	svećenik/ kanonik	-	22. V. 1786.
Marko Valdeoro	Agata, r. Vlatković	Franjo	30. V. 1700.	Anica Čorić	19. XI. 1724.	-
Lovro Vardiōro	Ivana, r. Baždarić	Ivan	1769.	Matija Oštrić Ivana Buterin	-	10. V. 1840.
Lovro Vardiōro	Ivana, r. Baždarić	Josip	1774.	Lucija Buterin	5. II. 1826.	24. XII. 1853.
Lovro Vardiōro	Ivana, r. Baždarić	Mate	1787.	-	-	4. IX. 1849.
Ivan Vardiolo	Matija Oštrić	Ante	12. VII. 1808.	Jurka Buterin	21. XI. 1841.	-
<i>Ante Vardiolo</i>	<i>Jurka Buterin</i>	<i>Dumica</i>	7. V. 1844.	-	-	-
<i>Ante Vardiolo</i>	<i>Jurka Buterin</i>	<i>Nikola</i>	10. XI. 1845.	<i>Ika Milanković</i>	12. XI. 1876.	-
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Matija</i>	20. I. 1880.	-	-	-
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Kata Stošija</i>	12. I. 1883.	-	-	-

<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Petar</i>	21. XII. 1885.	-	-	7. I. 1886.
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Stošija</i>	21. XII. 1885.	-	-	23. I. 1886.
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Stošija</i>	26. I. 1887.	-	-	-
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Marija</i>	25. I. 1891.	-	-	28. VI. 1892.
<i>Nikola Vardiolo</i>	<i>Ika Milanković</i>	<i>Marija</i>	18. V. 1893.	-	-	-
<i>Ante Vardiolo</i>	<i>Jurka Buterin</i>	<i>Matija</i>	4. III. 1851.	-	-	-
Ivan Vardiolo	Matija Oštrić	Marko	1798.	-	-	12. I. 1863.
Ivan Vardiolo	Matija Oštrić	Antun	1808.	-	-	17. IV. 1855.
Ivan Vardiolo	Matija Oštrić	Lovro	28. VII. 1812.	Lucija Baždarić	18. I. 1857.	-
Josip Vardiolo	Lucija, r. Buterin	Katarina	9. XII. 1806.	Mate Oštrić	5. II. 1826.	4. II. 1858.
<i>Mate Oštrić</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Luka Juraj</i>	22. X. 1826.	-	-	-
<i>Mate Oštrić</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Magdalena Lucija</i>	18. XI. 1827.	-	-	-
<i>Mate Oštrić</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Magdalena</i>	5. III. 1829.	<i>Tomislav Baričević</i>	5. III. 1848.	-
<i>Mate Oštrić</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Magdalena (ud.)</i>	18. XI. 1827.	<i>Petar Radošević</i>	22. VI. 1851.	-
<i>Mate Oštrić</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Jelena</i>	28. VII. 1830.	<i>Franjo Selak</i>	9. XI. 1856.	-
Josip Vardiolo	Lucija Buterin	Katarina, ud. Oštrić	9. XII. 1806.	Nikola Corneretto	6. I. 1834.	4. II. 1858.
<i>Nikola Corneretto</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Marija Roza</i>	26. VI. 1834.	<i>Franjo Tebaldi</i> <i>Nikola Urić</i>	22. VIII. 1854. 26. II. 1865.	-
<i>Nikola Corneretto</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Matija Kuzma</i>	18. IX. 1835.	-	8. XII. 1855.	-
<i>Nikola Corneretto</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Magdalena Ana</i>	12. VII. 1837.	-	-	-
<i>Nikola Corneretto</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Lucija Simeona</i>	30. IX. 1838.	-	-	-
<i>nepoznat</i>	<i>Katarina Vardiolo, udova Corneretto</i>	<i>Juraj Marko (nezakoniti sin, predan u zadarsko nabodište 5. V. 1841.)</i>	12. IV. 1841.	-	-	-
Josip Vardiolo	Lucija Buterin	Juraj	12. VII. 1808.	Uršula Radošević	24. XI. 1844.	30. V. 1855.
<i>Juraj Vardiolo</i>	<i>Uršula Radošević</i>	<i>Frane</i>	2. IX. 1845.	<i>Manda Nekić</i>	25. XI. 1869.	-
<i>Frane Vardiolo</i>	<i>Manda Nekić</i>	<i>Josip Ante Frane</i>	26. I. 1879.	-	-	-

<i>Frane Vardiolo</i>	<i>Manda Nekić</i>	<i>Marija</i>	<i>18. XI. 1885.</i>	-	-	-
<i>Juraj Vardiolo</i>	<i>Uršula Radošević</i>	<i>Anica</i>	<i>11. VII. 1848.</i>	<i>Marko Anzulović</i>	<i>24. XI. 1872.</i>	-
<i>Marko Anzulović</i>	<i>Anica Vardiolo</i>	<i>Kata</i>	<i>9. X. 1877.</i>	-	-	<i>15. X. 1883.</i>
<i>Marko Anzulović</i>	<i>Anica Vardiolo</i>	<i>Ante Šime</i>	<i>10. V. 1880.</i>	-	-	<i>29. V. 1885.</i>
<i>Marko Anzulović</i>	<i>Anica Vardiolo</i>	<i>Nikola Ivan</i>	<i>16. XI. 1888.</i>	-	-	-
<i>Juraj Vardiolo</i>	<i>Uršula Radošević</i>	<i>Ivana (Ika)</i>	<i>7. I. 1851.</i>	<i>Ante Carić</i>	<i>26. I. 1879.</i>	-
<i>Juraj Vardiolo</i>	<i>Uršula Radošević</i>	<i>Martin</i>	<i>2. XI. 1853.</i>	<i>Franica Saša</i>	<i>21. XI. 1880.</i>	-
<i>Martin Vardiolo</i>	<i>Franica Saša</i>	<i>Ante</i>	<i>3. VI. 1884.</i>	-	-	-
Josip Vardiolo	Lucija Buterin	Franciska	<i>18. IX. 1819.</i>	Juraj Anzulović	<i>22. II. 1846.</i>	-
<i>Juraj Anzulović</i>	<i>Franciska Vardiolo</i>	<i>Dumica</i>	<i>11. VI. 1848.</i>	-	-	<i>19. III. 1855.</i>
<i>Juraj Anzulović</i>	<i>Franciska Vardiolo</i>	<i>Ivan</i>	<i>7. VI. 1849.</i>	-	-	-
<i>Juraj Anzulović</i>	<i>Franciska Vardiolo</i>	<i>Mate</i>	<i>28. VII. 1850.</i>	-	-	<i>3. XII. 1852.</i>
<i>Juraj Anzulović</i>	<i>Franciska Vardiolo</i>	<i>Josip</i>	<i>25. II. 1852.</i>	-	-	<i>31. VII. 1854.</i>
Josip Vardiolo	Lucija Buterin	Ivana	<i>25. V. 1808.</i>	Mate Paštrović	<i>20. XI. 1825.</i>	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Juraj Bartolomej</i>	<i>2. IX. 1826.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Josip Andrija</i>	<i>15. XI. 1827.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Bartul Šimun</i>	<i>30. IX. 1832.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Simeona Marija</i>	<i>6. II. 1834.</i>	<i>Martin Narančić</i>	<i>28. XII. 1856.</i>	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Simeona</i>	<i>10. II. 1836.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Grgica</i>	<i>13. III. 1838.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Marko Juraj</i>	<i>24. IV. 1842.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Šimun Kuzma</i>	<i>26. IX. 1844.</i>	-	-	-
<i>Mate Paštrović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Ivana</i>	<i>2. VI. 1847.</i>	-	-	<i>14. VIII. 1847.</i>
Josip Vardiolo	Lucija Buterin	Matija (Mašo)	<i>1. I. 1811.</i>	Juraj Sinovčić	<i>22. XI. 1835.</i>	<i>23. V. 1855.</i>
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardioro</i>	<i>Šimun Fabijan</i>	<i>9. I. 1837.</i>	<i>Agata Oštrić</i>	<i>29. VI. 1865.</i>	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardioro</i>	<i>Nikola Jakov</i>	<i>10. VII. 1839.</i>	-	-	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardioro</i>	<i>Ivan Matej</i>	<i>11. XI. 1840.</i>	-	-	-

<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardi-oro</i>	<i>Mate Frane</i>	8. X. 1843.	-	-	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardi-oro</i>	<i>Ana</i>	30. VI. 1847.	-	-	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardi-oro</i>	<i>Frane</i>	9. IX. 1849.	-	-	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardi-oro</i>	<i>Petar</i>	29. VI. 1851.	-	-	-
<i>Juraj Sinovčić</i>	<i>Matija Vardi-oro</i>	<i>Marko</i>	11. IV. 1853.	-	-	24. IV. 1859.
Marko Vardioro	Lucija Urić	Šimun Josip	6. II. 1831.	-	-	3. VI. 1832.
Marko Vardioro	Lucija Urić	Ivana	22. VII. 1836.	Ive Ivčić	26. XI. 1865.	-
Marko Vardioro	Lucija Urić	Ivan Stjepan	19. XII. 1840.	Grgica Ivčić	9. II. 1868.	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Šimun	15. XI. 1818.	Stošija Vlatković	29. I. 1860.	-
<i>Šimun Vardioro</i>	<i>Stošija Vlatković</i>	<i>Katarina</i>	1. XI. 1860.	-	-	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Ivana	16. VII. 1822.	Kuzma Anzulović	19. I. 1851.	-
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Juraj</i>	19. III. 1852.	-	-	-
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Šimun</i>	3. II. 1854.	-	-	25. VIII. 1854.
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Ivan</i>	30. V. 1855.	-	-	-
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Katarina</i>	8. XI. 1857.	-	-	1. V. 1861.
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Šimica</i>	22. II. 1860.	-	-	-
<i>Kuzma Anzulović</i>	<i>Ivana Vardioro</i>	<i>Katarina (Kata)</i>	10. X. 1862.	-	-	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Juraj Josip	15. IV. 1825.	-	-	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Toma Josip	18. XII. 1827.	-	-	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Marcela Anastazija (Stana)	28. VIII. 1833.	Matija Oštrić	5. II. 1865.	-
<i>Matija Oštrić</i>	<i>Stana Vardioro</i>	<i>Ana Ika</i>	20. VII. 1879.	-	-	-
Mate Vardioro	Barbara Gnjatović	Simeona	14. II. 1836.	-	-	-
<i>Padre vivente</i>	<i>Madre decessa</i>	Anica Vardi-ol	15. XII. 1816.	Ivan Mikecin (ud.)	7. II. 1841.	-

<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Šimun Silvestar</i>	<i>31. XII. 1841.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Grgica Marta</i>	<i>26. II. 1843.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Dumica</i>	<i>12. V. 1844.</i>	-	-	<i>5. XII. 1845.</i>
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Frane</i>	<i>30. IX. 1845.</i>	-	-	<i>20. XI. 1845.</i>
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Petar</i>	<i>20. VI. 1847.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Anastazija</i>	<i>15. I. 1849.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Frane</i>	<i>28. IX. 1850.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecin</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Mate</i>	<i>20. V. 1852.</i>	-	-	-
<i>Ivan Mikecina</i>	<i>Anica Vardiol</i>	<i>Ika</i>	<i>1. VII. 1859.</i>	-	-	-
Lovro Vardiolo	Andrijana, r. Anzulović	Katarina	17. XI. 1850.	Stipan Knežević	28. XII. 1873.	-
<i>Stipan Knežević</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Andrijana</i>	<i>17. VII. 1883.</i>	-	-	<i>4. VII. 1884.</i>
<i>Stipan Knežević</i>	<i>Katarina Vardiolo</i>	<i>Frane</i>	<i>10. IX. 1884.</i>	-	-	<i>16. X. 1884.</i>
<i>Mate Buterin</i>	<i>Šimica Guardiol</i>	<i>Matija</i>	<i>28. VIII. 1878.</i>	-	-	<i>26. V. 1884.</i>
nepoznat	nepoznata	Marko Gvardiol	25. III. 1869.	Matija Paštrović	20. XII. 1896.	-
<i>Marko Gvardiol</i>	<i>Matija Paštrović</i>	<i>Fabijan</i>	<i>12. VI. 1897.</i>	-	-	<i>21. VII. 1898.</i>
<i>Marko Gvardiol</i>	<i>Matija Paštrović</i>	<i>Milka</i>	<i>21. XI. 1899.</i>	-	-	-
Šimun Vardiol	-	Kata	1. XI. 1840.	Nikola Karavida	9. IV. 1883.	-
<i>Nikola Karavida</i>	<i>Kata Vardiol</i>	<i>Ivan</i>	<i>21. VII. 1883.</i>	-	-	-
<i>Nikola Karavida</i>	<i>Kata Vardiol</i>	<i>Šime</i>	<i>23. II. 1887.</i>	-	-	-
<i>Nikola Karavida</i>	<i>Kata Vardiol</i>	<i>Stoša</i>	<i>12. XII. 1891.</i>	-	-	-
<i>Nikola Karavida</i>	<i>Kata Vardiol</i>	<i>Milka</i>	<i>10. VI. 1900.</i>	-	-	<i>29. IX. 1900.</i>

IZVORI I LITERATURA

Arhivski izvori:

Državni arhiv u Zadru (Hrvatska) – Zbirka matičnih knjiga (Župa Novigrad)

HR-DAZD-378, R k 667 (1662. – 1693.)

HR-DAZD-378, R k 668 (1694. – 1719.)

HR-DAZD-378, R k 669 (1720. – 1759.)

HR-DAZD-378, R k 670 (1825. – 1830.)

HR-DAZD-378, R k 672 (1835. – 1843.)

HR-DAZD-378, R k 1816 (1877. – 1909.)

HR-DAZD-378, R k 1815 (1843. – 1863.)

HR-DAZD-378, V k 674 (1667. – 1692.)

HR-DAZD-378, V k 675 (1719. – 1810.)

HR-DAZD-378, M k 680 (1832. – 1835.)

HR-DAZD-378, M k 681 (1835. – 1840.)

HR-DAZD-378, M k 682 (1840. – 1848.)

HR-DAZD-378, M k 1818 (1848. – 1867.)

Literatura:

Balić, Juraj; Čoralić, Lovorka; Novosel, Filip, ur., *Gradivo za povijest Istočnoga Jadrana u ranom novom vijeku*, sv. II, *Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium*, vol. LVIII. Zagreb: HAZU, 2018.

Boerio, Giuseppe. *Dizionario del dialetto veneziano*. Venezia: Premiata Tipografia di Giovanni Cecchini Editori, 1856.

Bralić, Ante. „Novigrad u razdoblju od 1860. do 1918. godine”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 392-399. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

Cortelazzo, Manlio. *Dizionario veneziano della lingua e della cultura popolare nel XVI secolo*. Padova: La Linea, 2007.

Čoralić, Lovorka; Katušić, Maja. „Novigrađani – vojnici u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama u 18. stoljeću”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 352-359. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

Čoralić, Lovorka, Prijatelj Pavičić, Ivana. „Građanske obitelji Arvatini i Cavaletti – Prilog poznavanju društvene i kulturne povijesti Zadra u XVII. i XVIII. stoljeću”. U: *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 87-141, 26 (2008).

Finka, Božidar. „Novigradski govor u čakavsko-štokavskom prožimanju”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 504-508. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

Franov Živković, Grozdana. „Matične knjige i evidencije Ninske biskupije i Zadarske nadbiskupije: izvor za proučavanje stanovništva župe Novigrad od 17. do sredine 19. stoljeća”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 414-443. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

„Inventar Zbirke matičnih knjiga”, *Državni arhiv u Zadru*. Pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.dazd.hr/hr/knjige/maticne-knjige>.

Jelić, Roman. „Pad Novigrada u turske ruke i bijeg Novigradana u Pag (1646.)”. *Zadarska revija* 38 (1989) br. 5-6, 531-544.

Jelić, Roman. „Zadarsko nahodište”. *Radovi Instituta JAZU* 10 (1963), 213-289.

Kero, Pavao. „Župa Novigrad”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 360-379. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

Matične knjige Župe sv. Marije u Novigradu. *FamilySearch*. Pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.familysearch.org>.

Mayhew, Tea. *Dalmatia between Ottoman and Venetian Rule. Contado di Zara 1645-1718*. Roma: Viella, 2008.

Novosel, Filip. „Društvene prilike i svakodnevlje Zadra u pozadini vojnih zbivanja za vrijeme Kandijskoga rata”. Doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu – Filozofski fakultet, 2018.

Oršolić, Tado. „Društvene i kulturne prilike u Novigradu od sredine 19. do početka 20. stoljeća”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 400-411. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

Peričić, Šime. „Prilog poznavanju Novigrada kao trgovišta”. *Novigrad nekad i sad*, ur. Slobodan Kaštela, 464-468. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

„Svi se pitaju što znači prezime Gvardiol? Poznati stručnjak za imena Domagoj Vidović otkrio nam je njegovo podrijetlo”, *tportal.hr*. Pristupljeno 8. prosinca 2022. <https://www.tportal.hr/showtime/clanak/svi-se-pitaju-sto-znaci-prezime-gvardiol-poznati-strucnjak-za-imena-domagoj-vidovic-otkrio-nam-je-njegovo-podrijetlo-foto-20221202>.

„Vardaro – Origine del Cognome”. *Cognomix*. Pristupljeno 1. prosinca 2022. <https://www.cognomix.it/origine-cognome/varدارو.php>.

The Gvardiol family records in registry books (17th – 19th century)

Summary

Based on the research of the available registry books of the parish of Novigrad near Zadar for the period from the 17th to the 19th century, the paper examines the beginnings of the Novigrad family Gvardiol. The research established that the progenitor of the Gvardiol family in Novigrad was Marco Valdeoro (Guardioli) from Venice, who most likely arrived there in the second half of the 17th century. By extracting the available data in the aforementioned registers, an effort was made to offer a basis for further studies of the family genealogy of the Novigrad family Gvardiol. The data were placed in the historical context of Novigrad and revealed some details about the family status and their connections within the Novigrad castle.

Key words: Marco Valdeoro, Gvardiol, genealogy, Novigrad, Early Modern period.